

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci

žalobce: H. Z. K. K., státní příslušnost X
bytem X

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky
sídlem poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2019, č. j. OAM-130/LE-LE21-K09-PD2-2014,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádnému z účastníků se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Odměna tlumočnice Dianě Al Fakhouri, DiS., ve výši 1 610 Kč bude vyplacena do 30 dnů od právní moci rozsudku, z účtu Krajského soudu v Brně.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2019, č. j. OAM-130/LE-LE21-K09-PD2-2014 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), že žalobci se doplňková ochrana neprodlužuje. Dle napadeného rozhodnutí byla žalobci udělena doplňková ochrana ve smyslu § 14a zákona o azylu, jako jedna z forem mezinárodní ochrany na území České republiky na dobu 24

měsíců, rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 1. 2015 (dále jen „rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany“). K udělení doplňkové ochrany bylo přistoupeno z toho důvodu, že v Iráku probíhal takový ozbrojený konflikt, kdy v případě návratu žalobce do Iráku žalovaný nemohl zcela vyloučit závažné problémy, jejichž důsledky by bylo možné pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Doba trvání doplňkové ochrany byla jmenovanému následně prodloužena rozhodnutím správního orgánu č. j. OAM-130/LE-LE21-K03-PD1-2014 ze dne 27. 12. 2016, a to s platností do dne 9. 1. 2019. I k následnému prodloužení doplňkové ochrany bylo přistoupeno z důvodu nemožnosti vyloučit hrozbu vážné újmy.

2. Dne 5. 11. 2018 si podal žalobce žádost o další prodloužení jemu udělené doplňkové ochrany na území České republiky, v níž uvedl, že důvody, které v jeho případě vedly k udělení doplňkové ochrany, pořád přetrvávají. Sdělil, že bezpečnostní situace v Iráku je v důsledku trvajícího vnitřního ozbrojeného konfliktu i nadále špatná a v případě jeho návratu by jeho život mohl být ohrožen. Ve své žádosti odkázal např. na zprávu Ministerstva zahraniční USA z dubna 2018, zprávu Generálního tajemníka OSN ze dne 17. 4. 2018 a Stanovisko UNHCR k návratům do Iráku, které podle něj dokumentují rozsáhlé dopady ozbrojeného konfliktu odehrávajícího se zejména mezi iráckými vládními jednotkami a Islámským státem. Žalovaný při posuzování žádosti žalobce o prodloužení doplňkové ochrany vycházel především ze spisového materiálu k řízení ve věci mezinárodní ochrany, z protokolu o pohovorech k žádosti a z informací, které shromáždil v průběhu řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Iráku. Konkrétně vycházel z informace OAMP z 1. 6. 2018 – Situace v zemi – Politická a bezpečnostní situace, vnitřně vysídlené osoby, návraty a současný vývoj, Informace OAMP z 18. 3. 2019 Irák – situace etnických a náboženských menšin, Bezpečnostní situace, Návraty, informace MZV ČR č. j. 133066/2018-LPTP ze dne 6. 11. 2018 – Irák, situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Informace Amnesty International ze dne 22. 2. 2018 – Irák, Výroční zpráva Amnesty International 2018, Freedom House – Irák, leden 2018, Svoboda ve světě 2018 – Irák a zprávy ohledně Iráku od Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), 2018. Podle žalovaného se země původu žalobce již nenachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, ačkoliv je žalobce civilista, nehrozí mu již vážné individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí.
3. Žalobce v žalobě namítá porušení ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), zejména pak ust. §§ 3, 68 odst. 3, s tím, že si žalovaný neopatřil dostatečné podklady, nepřihlédl ke všem zjištěným okolnostem věci a své rozhodnutí dostatečně neodůvodnil. Nebyly naplněny podmínky pro aplikaci ust. § 53a ve spojení s § 17a zákona o azylu, přičemž podmínky § 14a odst. 1 zákona o azylu žalobce splňuje. Žalobce je přesvědčen, že nadále nepříznivá bezpečnostní situace v Iráku je důvodem pro prodloužení jeho doplňkové ochrany, která byla žalobci z tohoto důvodu udělena. Bezpečnostní situace je od doby opouštění země původu stále velmi nepříznivá, o čemž svědčí mj. články zveřejněné na internetových zpravodajských serverech. Dle názoru žalobce žalovaný z dostupných zpráv o Iráku vyvodil nesprávný závěr o neexistenci ozbrojeného konfliktu v této zemi a poukázal na to, že použité zprávy shodně uvádějí dopady ozbrojeného konfliktu, zejména mezi iráckými vládními jednotkami a Islámským státem. Žalobce

poukázal na zprávy o zemi původu např. USDOS Country Report on Human Rights Practices 2018 – Irák ze dne 13. 3. 2019, zprávu OSAC Irák 2019 ze dne 3. 1. 2019, zprávu UNHCR z května 2019, zprávu Finské imigrační služby z února 2018 či např. rozsudek SDEU ve věci *Elgafaji*, v němž Soudní dvůr judikoval, že existence nebezpečí vážné újmy ve smyslu čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice může být výjimečně považována za prokázanou, pokud míra svévolného násilí, kterou se vyznačuje probíhající ozbrojený konflikt, dosáhne natolik vysoké úrovně, že existují závažné důvody domnívat se, že by civilista byl v případě vrácení do dotyčné země nebo případně regionu vystaven – z pouhého důvodu své přítomnosti na území této země nebo regionu – reálnému nebezpečí uvedeného ohrožení.

4. K individuálním okolnostem svého případu pak žalobce uvedl, že žalovaný mj. ve svém rozhodnutí uvádí, že skutečnosti, jakým způsobem se žalobce dokázal adaptovat na život v České republice, tedy v zemi s naprosto odlišným kulturním prostředím, ve kterém předtím nikdy nebyl, neznal její jazyk, a ve které neměl žádné rodinné zázemí ani známé, svědčí o vysoké míře jeho flexibility a adaptability. Vše uvedené žalovaným nepochybně svědčí však ve prospěch žalobce. Žalovaný ale v rozhodnutí na základě uvedeného zcela nepochopitelně dochází k závěru, že z tohoto důvodu nepředpokládá, že by žalobce měl mít po návratu do vlasti problémy se zapojením do společnosti. Zde žalobce konstatoval, že v České republice pracuje a veškerá jeho rodina (manželka a syn) se nachází v České republice. V Iráku nemá žádnou rodinu a žádný majetek. To, že se dokázal adaptovat na život v České republice, nepochybně souvisí se skutečností, že se na rozdíl od jeho vlasti zde cítí v bezpečí, že mu zde není vyhrožováno fyzickou likvidací či že se nemusí bát každodenních útoků. To, že žalobce se adaptoval v České republice, nepochybně svědčí ve prospěch žalobce, nikoliv v jeho neprospěch. Žalovaný tímto vytváří nesmysl precedens, kdy „trestá“ držitele mezinárodní ochrany za to, že se dobře adaptovali v České republice.
5. Žalobce se dále domnívá, že žalovaný nedostatečně zhodnotil fakt, že žalobcova celá rodina se taktéž nachází v ČR a jsou též držiteli doplňkové ochrany. Přestože žalobce přiznává, že samotná existence rodinných vazeb sama o sobě nezakládá důvod k udělení mezinárodní ochrany, v konkrétní situaci žalobce s ohledem na bezpečnostní situaci v Iráku by mohlo dojít k porušení jeho práva na rodinný život podle čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod.
6. V souvislosti s existencí rodinných vazeb na území České republiky žalobce dále namítá, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval možností udělit žalobci doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu. Na území České republiky přitom pobývá jako držitelka doplňkové ochrany manželka žalobce, které byla doplňková ochrana prodloužena s platností do 23. 3. 2020. Kromě manželky žije na území České republiky i syn žalobce, který je rovněž držitelem doplňkové ochrany s platností do 23. 3. 2020 a na území ČR studuje vysokou školu, lékařskou fakultu. Dle § 14b odst. 1 zákona o azylu přitom platí, že „rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i kdy v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.“ Doplňková ochrana přitom nebyla manželce ani synovi žalobce odňata a žalovaný ani nezahájil řízení o jejím odnětí, přičemž zákonné podmínky pro odnětí doplňkové ochrany jsou stejné jako podmínky pro její neprodloužení. Je tedy s podivem, že v případě rodinných příslušníků žalobce žalovaný neshledal, že by došlo k tak zásadní

změně situace v Iráku, která by odůvodňovala odnětí doplňkové ochrany, zatímco v případě žalobce dospěl k závěru zcela opačnému. V souladu s odst. 2 písm. a) uvedeného ustanovení dále platí, že „rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odst. 1 rozumí manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany.“ Žalobce má za to, že žalovaný byl povinen v napadeném rozhodnutí mj. odůvodnit, proč žalobci nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu. Jelikož tak žalovaný neučinil, zatížil své rozhodnutí v tomto ohledu vadou nepřezkoumatelnosti.

7. Kromě výše uvedeného se dle názoru žalobce žalovaný nedostatečně vypořádal s námitkou, že jako příslušník sunnitské větve islámu čelí problémům. Správní orgán pouze konstatoval, že irácká ústava zaručuje svobodu vyznání a „že se v minulosti příslušníci náboženských minorit mohli na území kontrolovaných islámským státem stávat terčem teroristických útoků nebo snah o vysídlení, ovšem s porážkou IS na konci roku 2017 a ztrátou teritoriální kontroly IS zastavil úsilí o změnu náboženské demografie a vzhledem k cílenému oslabení této organizace a nutnosti zajistit si vlastní přežití nejsou náboženské menšiny primárními cíli zbývajících bojovníků IS.“
8. Toto prohlášení pouze dokládá naprosté nepochopení situace a nezjištění si řádných informací ze strany žalovaného. Členové Islámského státu byli vyznavači především sunnitského směru. V důsledku toho nyní v mnoha případech sunnitě na území Iráku zažívají šikanu jak ze strany státních orgánů, tak i dalších obyvatel za údajnou kolaboraci s Islámským státem. To dokládá např. i zpráva USDOS – US Department of State Annual report on human rights in 2018 z března 2019: „Stejně jako v předchozích letech existovaly důvěryhodné zprávy, že vládní síly, včetně federální policie, NSS, PMF a Asayish, zneužívaly a mučily jednotlivce – zejména sunnitské Araby – při zatčení, předběžném zadržení a po odsouzení. Bývalí vězni, zadržení a mezinárodní organizace pro lidská práva zdokumentovaly případy mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání v zařízeních provozovaných ministerstvem vnitra a v menší míře i v zařízeních ministerstva obrany, jakož i v ústavech, zařízení pod kontrolou KRG.“
9. Ve stejném duchu hovoří i zpráva EASO – Report on targeting of individuals by state and non-state actors z března 2019, které uvádí, že v říjnu 2014 Amnesty International obvinila šíitské milice ze závažného porušování lidských práv včetně válečných zločinů a únosů a zabíjení sunnitských civilistů v Bagdádu a po celé zemi. Amnesty International zdokumentovala desítky případů únosů a nezákonných zabití šíitskými milicemi v Bagdádu, Samarre a Kirkuku a uvedla, že v roce 2014 bylo v celé zemi hlášeno mnohem více takových případů. Není tedy pravdou, že by sunnitská větev, ke které se žalobce hlásí, nebyla v Iráku pronásledovanou menšinou, a že by k případným útokům docházelo pouze ze strany Islámského státu, neboť k útokům dochází právě ze strany milic PMU podporovaných iráckou vládou. Zpráva dále uvádí, že během roku 2016 se objevily zprávy o zabíjení, mučení, únosu a vyhoštění civilistů ze strany PMU. Některé šíitské milice se podílely na útocích na sunnitské civilisty, údajně jako pomstu za zločiny ISIS. PMU míří primárně proti osobám, u nichž existuje podezření, že jsou spojeny s ISIS nebo jsou s ISIS spojeny členové jejich rodiny. Jsou to nejčastěji sunnitští arabští mladí muži, ale obecně platí, že i jiní sunnitští Arabové a sunnitští turkmeni trpí také formou kolektivního zneužívání, zabíjení, diskriminace atd. Zvláště v provincii Diyala existuje vysoký počet únosů, údajně prováděných milicemi, zaměřených také na sunnity.

10. Žalobce má za to, že pokud žalovaný v roce 2015 dospěl k závěru, že žalobce splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany z důvodu vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu [§ 14a odst. 2 písm. c) o azylu], situace v zemi jeho původu se v žádném případě nezměnila do takové míry, aby nyní žalovaný mohl dospět k názoru zcela opačnému. Napadené rozhodnutí žalovaného je v tomto ohledu potřeba považovat za zcela svévolné a odporující objektivně zjiřitelnému stavu věci a zákonu o azylu. V případě navrácení žalobce do Iráku ani nadále nelze vyloučit, že bude ohrožen jeho život v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Neprodloužení doplňkové ochrany žalobci by proto představovalo porušení zásady non-refoulement, a tím i porušení článku 2 a 3 Evropské úmluvy o lidských právech. Kromě toho představuje neprodloužení doplňkové ochrany žalobci zásah do jeho práva na respektování soukromého a rodinného života, neboť na území ČR se nachází nejbližší rodina žalobce – jeho manželka a syn, oba v postavení držitelů doplňkové ochrany.
11. Žalobce proto navrhoval, aby soud vydal rozsudek, kterým rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2019 zruší a věc mu vrátí k dalšímu řízení.
12. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná uvedl, že námitky žalobce považuje za zcela neopodstatněné, odkázal plně na správní spis, zejména na vlastní žádost o udělení azylu a výpovědi žalobce a napadené rozhodnutí žalovaného, který postupoval plně v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu. Uvedl, že při rozhodování vzal v úvahu všechny skutečnosti tvrzené žalobcem a přihlédl k nim a zároveň shromáždil dostupné adekvátní informace o situaci v zemi původu žalobce, přičemž v zájmu objektivního posouzení situace žalobce vycházel z dostatečně širokého informačního základu. Správní orgán unesl své důkazní břemeno a situace žalobce byla hodnocena individuálně.
13. Po porovnání skutečností vyplývajících z informací, které žalovaný získal, se skutečnostmi uvedenými žadatelem v řízení o udělení doplňkové ochrany, správní orgán konstatuje, že došlo k takovým zásadním a trvalým změnám situace v zemi státní příslušnosti výše jmenovaného žalobce ve vztahu k jim prezentovaným potížím, že udělení doplňkové ochrany již není zapotřebí. Správní orgán v této souvislosti odkázal na obsáhlé zdůvodnění v napadeném rozhodnutí, a odkázal také na zákon o azylu a na ustálenou a vnitřně jednotnou judikaturu Nejvyššího správního soudu, která poskytuje rovněž dostatečnou odpověď na všechny žalobní námitky.
14. Z opatrnosti žalovaný opakuje, že vyhodnotil návrat žalobce jako možný na základě posouzení bezpečnostního, lidskoprávního a humanitárního prostředí v provincii Diyala, která je dle zmíněných zpráv plně pod kontrolou iráckých úřadů a bezpečnostních složek v době rozhodování, a to v souladu s jeho individuální situací. Pokud jde o další individuální hledisko posouzení situace výše jmenovaného, správní orgán konstatuje, že žalobce je dospělou, právně plně způsobilou a práceschopnou osobou v produktivním věku, který není odkázán na nějakou ve vlasti specializovanou či nedostupnou péči jiné osoby nebo instituce. Co se týče samotné situace žalobce, je evidentní, že se v jeho případě nejedná o zranitelnou osobu ve smyslu § 2 písm. i) zákona o azylu. Ze správním orgánem

shromážděných informací je pak naprosto zřejmé, že irácká vláda navracející se neúspěšné žadatele o azyl ze zahraničí, ani vnitřně vysídlené osoby žádným způsobem neznevýhodňuje, ale naopak v rámci svých možností podniká kroky k zajištění jejich práv a zajištění základních potřeb. Dle informací o zemi původu provozuje irácké Ministerstvo práce a sociálních věcí pracovní úřady, které jsou dostupné v rámci Generálního ředitelství práce a kde je po registraci možné najít pomoc s hledáním pracovních příležitostí a možnosti školení. Irácký stát v rámci svého systému sociální péče poskytuje určité základní služby všem osobám, například bezplatné vzdělání, základní potraviny a zdravotní péči ve státních nemocnicích. Irácký sociální systém disponuje i programem pro pomoc nezaměstnaným, nebo pracovníkům s nízkým příjmem a program sociálních příspěvků na bydlení, byť je v současné době vyplácení podpory v rámci těchto programů kvůli nedobré ekonomické situaci pozastaveno. Pro vstup do systému sociální péče stačí irácký průkaz totožnosti. Kromě toho lze využít reintegračních asistenčních programů nevládních organizací, např. Mezinárodní organizaci pro migraci – program pro asistované dobrovolné návraty a reintegraci, ETCC – Evropské technologické a vzdělávací centrum (poskytuje školení pro navrátilce a místní uchazeče o práci) apod. Kromě toho v Iráku existují určité nevládní organizace a charitativní skupiny, které poskytují pomoc lidem v nouzi, jako je např. CHF International Vitas nebo GROFIN Iraq. Nad rámec výše uvedeného správní orgán konstatuje, že skutečnost, jakým způsobem se dokázal žadatel po příjezdu adaptovat na život v ČR, tedy v zemi s naprosto odlišným kulturním prostředím, ve které předtím nikdy nebyl, neznal její jazyk, a ve které neměl žádné rodinné zázemí ani známé, svědčí o vysoké míře jeho flexibility a adaptability. Vzhledem k těmto schopnostem správní orgán nepředpokládá, že by měl mít po návratu do vlasti problémy se zapojením do společnosti. Správní orgán tak uzavírá, že realizace návratu jmenovaného do místa jeho posledního bydliště ve vlasti v provincii Diyala, je zcela reálná, poskytující dotyčnému adekvátní infrastrukturu, bezpečnost, lékařskou péči, ekonomické zázemí pro zajištění základních životních potřeb a nachází se pod faktickou kontrolou centrální vlády a je tak adekvátním řešením jeho situace.

15. Správní orgán v tomto kontextu odkázal také na rozsudek NSS č. j. 1 Azs 46/2019-59 ze dne 6. 6. 2019, ve kterém NSS projednával kasační stížnost v obdobném případě (jednalo se o neprodloužení doplňkové ochrany žadateli z Iráku), kdy kasační stížnost byla zamítnuta pro nepřijatelnost s tím, že NSS opakovaně konstatoval, že v Irácké republice v současné době po porážce organizace Islámský stát, neprobíhá mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt a tento závěr odpovídá podkladům shromážděným ve spise s ohledem na individuální zhodnocení situace žadatele. Dále rovněž NSS uvedl, že jakkoliv je pochopitelné, že by dotyčný rád zůstal na území ČR, kde se snaží integrovat, je nutno připomenout, že institut azylu neslouží jako prostředek k legalizaci pobytu.
16. Žalovaný pak uvedl, že je přesvědčen o tom, že na všechny uplatněné žalobní námitky dává odpověď již samotné, velmi podrobné odůvodnění rozhodnutí žalovaného, a to jak ohledně politické a bezpečnostní situace v Iráku, tak ohledně konkrétních obav žalobce.
17. Správní orgán se domnívá, že napadené rozhodnutí je ve vztahu k důvodům tvrzeným žalobcem v průběhu správního řízení odůvodněno v dostatečném rozsahu. Má za to, že k závěrům obsaženým v rozhodnutí dospěl na základě logických, objektivně podložených úvah, jež v odůvodnění odpovídajícím způsobem rozvedl. Správní rozhodnutí je také

dostatečně individualizováno a je přezkoumatelné, zákonné, věcně správné a netrpí vadami vytýkanými žalobcem.

18. Navrhoval proto, aby soud žalobu jak nedůvodnou zamítl.

Posouzení věci krajským soudem

19. **Žaloba není důvodná.**

20. Krajský soud v první řadě zkoumal, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž v této souvislosti shledal, že žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), ve lhůtě stanovené ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu a rovněž se jedná o žalobu přípustnou.
21. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a správního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odmítání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice) a dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná.**
22. Soud uvádí, že součástí správního spisu jsou zejména zprávy o zemi původu žalobce, které soud jmenoval a jsou uvedeny i v odůvodnění rozhodnutí žalovaného, dále pak protokol o pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany provedený s žalobcem dne 17. 4. 2019, žádost o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 5. 11. 2018, rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany o dobu 24 měsíců ze dne 27. 12. 2016 č. j. OAM-130/LE-LE21-K03-PD1-2014 a rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 5. 1. 2015 č. j. OAM-130/LE-LE21-LE05-2014, z něhož vyplynulo, že žalobci tímto rozhodnutím nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu, byla mu udělena doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu na dobu 24 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.
23. Stěžejní námitkou žalobce je, že v Iráku je bezpečnostní situace stále nepříznivá a proto nadále splňuje veškeré zákonné podmínky prodloužení doplňkové ochrany. Krajský soud námitku posoudil jako nedůvodnou.
24. Právní úprava institutu doplňkové ochrany je obsažena v zákoně o azylu, konkrétně v ust. § 14a (udělení doplňkové ochrany) a § 53a odst. 4 zákona o azylu (prodloužení doplňkové ochrany). Podle § 14a zákona o azylu v rozhodném znění platí, že „[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany států, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště“.
25. Dle odst. 2 citovaného ustanovení se pak „[z]a vážnou újmu podle tohoto zákona považuje: a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské

důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky“.

26. Podle § 53a odst. 4 věta třetí zákona o azylu platí, že osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž její doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodloužení nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodlužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se podstupuje obdobně.
27. K výkladu těchto ustanovení krajský soud poukazuje zejména na ustálenou judikaturu NSS, podle níž (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62, všechna zde citovaná rozhodnutí dostupná na www.nssoud.cz) je k udělení doplňkové ochrany třeba kumulativně splnit veškeré podmínky stanovené v ust. § 14a zákona o azylu. Žadatel 1) nesmí splňovat podmínky pro udělení azylu, 2) musí se nacházet mimo území svého původu, 3) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečně nebezpečí (reálná hrozba), 4) vážné újmy, 5) nemůže využít nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu a 6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule. Možnost žadatele prokázat relevantní existenci důvodů pro udělení mezinárodní ochrany jsou nepochybně omezené. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 16. 4. 2015, č. j. 5 Azs 157/2014-54, uvedl, že není povinností žadatele o azyl, aby své pronásledování prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpověď. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele vyvracejí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57). Pokud ani po doplnění dokazování nebude možné tvrzení stěžovatele doložit nebo vyvrátit, žalovaný bude povinen z takového tvrzení vycházet (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS).
28. K výkladu ustanovení § 53a odst. 4 zákona o azylu je třeba především poukázat na to, že jeho konstrukce je založena na klauzuli *rebus sic stantibus*, tj. zásadní či podstatné změně rozhodných okolností. Korespondující právní úpravu Společného evropského azylového systému (tzv. SEAS) představuje čl. 16 odst. 1 a 2 nové kvalifikační směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (dále jen „kvalifikační směrnice“), podle něhož platí, že *„státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti přestávají být osobu, která má nárok na doplňkovou ochranu, jestliže okolnosti, které vedly k přiznání statusu doplňkové ochrany, přestanou existovat, nebo se změny do té míry, že ochrany již není třeba. Při uplatňování odst. 1 přihlížejí členské státy k tomu, zda je změna okolností natolik významná a dlouhodobá, že osoba, která má nárok na doplňkovou ochranu, již není vystavena reálnému*

nebezpečí vážné újmy“. Předmětné ustanovení zákona o azylu je proto na místě eurokonformně interpretovat tak, že trvají-li důvody, pro něž byla doplňková ochrana udělena, nebo nenastanou-li důvody uvedené v ust. § 17a téhož zákona, ministerstvo na žádost osoby požívající doplňkové ochrany 30 dnů před uplynutím doby, na níž byla udělena, doplňkovou ochranu i opakovaně prodlouží, vždy nejméně o 1 rok, a současně prodlouží dobu platnosti průkazu oprávnění k pobytu. Závěr o tom, že důvody vedoucí k přiznání doplňkové ochrany již netrvají, musí být opřen o koherentní, přezkoumatelnou a logickou argumentaci založenou na srovnání se stavem, který byl hodnocen jako odůvodňující přiznání doplňkové ochrany. K tomu krajský soud poukazuje i na doktrinální názor uvedený v komentářové literatuře, podle něhož *„je presumováno udělení doplňkové ochrany do doby, než je prokázán opak. Trvání důvodů pro udělení doplňkové ochrany je prokazováno v řízení o prodloužení pobytového oprávnění. Zákon vymezuje důvody, které jsou v tomto řízení přezkoumávány, jako důvody, pro které byla doplňková ochrana udělena (ex lege je zjišťováno, zda stále trvají). Ministerstvo vnitra při přezkumu přiblíží ke konkrétním důvodům, které byly zjištěny v řízení původním. Je možné uvažovat situaci, kdy by se konkrétní důvody, které vedly k udělení doplňkové ochrany, změnily. Cizinec by se ale stále pohyboval v rámci stanoveném § 14a AZ, resp. 14b AZ, a vzhledem k formulaci výroku o udělení doplňkové ochrany (doplňková ochrana podle § 14a se uděluje) lze dovozovat, že i při změnách konkrétních okolnostech by bylo možné prodloužit oprávnění pobytu v řízení o prodloužení tohoto oprávnění (to lze dovozovat i z níže citovaného rozsudku NSS ze dne 14. 8. 2009, sp. zn. 9 Azs 36/2009)“* (viz k tomu Honusková, V. Komentář k zákonu o azylu, In. ASPI).

29. Otázkou tedy zůstává, jako v předchozím řízení o prodloužení doplňkové ochrany, zda v případě žalobce trvají důvody, pro něž mu byla doplňková ochrana udělena, konkrétně, že mu hrozí nebezpečné vážné újmy spočívající ve vážném ohrožení jeho života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v rámci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Žalovaný dle žalobce vyvodil nesprávný závěr o neexistenci ozbrojeného konfliktu v Iráku a poukázal na to, že je řada zpráv, které cituje v žalobě, které shodně uvádějí dopady ozbrojeného konfliktu, zejména mezi iráckými vládními jednotkami a Islámským státem, z nichž vyplývá, že buňky Islámského státu jsou ještě pořád na mnoha místech aktivní a nadále ohrožují civilní obyvatelstvo prováděním nerozlišujících teroristických útoků.
30. Krajský soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 28/2008-68 ze dne 13. 3. 2009 obsahující rozsáhlý výklad k pojmu hrozby vážné újmy zakotvené v ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, při němž je nutno aplikovat třístupňový test. Tento test spočívá v posouzení, zda se země původu žadatele o mezinárodní ochranu nachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, zda je žadatel o mezinárodní ochranu civilistou a zda mu hrozí vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí. Pro existenci hrozby vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu musí být naplněny všechny tyto tři základní podmínky.
31. Krajský soud vycházel z citovaných informací o zemi původu žalobce a dospěl ke stejnému závěru jako žalovaný, že se Irák nenachází nyní v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

32. Z těchto zpráv cituje žalovaný v odůvodnění rozhodnutí, kdy uvádí: „Podle zprávy Freedom House (leden 2018) koncem roku 2017 Irácké bezpečnostní síly (ISF) a jejich spojenci osvobodili veškeré území Iráku od nadvlády IS, dobyly zpět Mosul a řadu dalších měst a menších obcí v průběhu léta a podzimu. Přestože počet teroristických útoků údajně klesl, IS si udržoval dostatečné pozice k tomu, aby provedl několik rozsáhlých bombových útoků v iráckých městech mimo hlavní zóny konfliktu. Freedom House zlepšilo bodové hodnocení Iráku z – 3 na – 1, protože provládní síly vytlačily IS z jeho posledních bašt v zemi, čímž z větší části ukončily jeho sektářskou a náboženskou perzekuci a připravily půdu pro návrat těch, kteří uprchli před masovým zabíjením, diskriminačním „daněním“, nuceným přestupováním na víru a zotročováním.
33. Podle informace OAMP: Situace v zemi – Politická a bezpečnostní situace, vnitřně vysídlené osoby, návraty, současný vývoj ze dne 1. 6. 2018 v zemi neprobíhá občanská válka ani konflikt s jinou zemí, irácké vládě, kurdským jednotkám, provládním polovojenským milicím a koaličním jednotkám vedeným USA se k prosinci 2017 podařilo dobýt zbývající území. Začátkem prosince 2017 pak byla po dobytí Rawy a řady dalších měst vládou vyhlášena po třech a půl letech bojů definitivní porážka IS v zemi, přičemž po porážce islamistů se bezpečnostní podmínky v zemi zlepšily, aktuální zůstávají etnické, náboženské, regionální a kmenové otázky, stejně tak i problémy týkající se ekonomických rozdílů a nevyváženosti přírodních zdrojů. Po zlepšení bezpečnostní situace se domů do rekonstruovaných oblastí vracejí ve větším počtu vnitřně vysídlené osoby (dále jen IDPs) a to i do provincií jako je Anbár, Niníwe a Saladdín. Tyto tři provincie byly nejvíce postižené přítomností IS a pocházelo z nich 86 % IDPs. Pokud jde o úlohu policie a bezpečnostního aparátu, v celé zemi působí řada místních bezpečnostních sil. Regulérní ozbrojené síly a vnitrostátní orgány činné v trestním řízení udržují pořádek v rámci celé země. Pešmerga, včetně milicí KDP (Kurdská demokratická strana Iráku) a PUK (Vlastenecká unie Kurdistánu) udržují pořádek v Iráckém Kurdistánu. Po celé zemi působí Lidové mobilizační síly, státní vojenská organizace složená z přibližně 60 skupin. Pozornost irácké vlády se po porážce IS v současnosti přesouvá k dalším otázkám, jako jsou lidská práva, humanitární situace a hrozby terorismu. Počty incidentů a jejich obětí v Iráku nadále klesají. Podle údajů, které za duben 2018 zaznamenala Pomocná mise OSN pro Irák, bylo při teroristických činech, násilí a ozbrojených konfliktech zabito 68 iráckých civilistů, což je pokles o 34 % oproti předchozímu měsíci, a dalších 122 bylo zraněno. Celkově jde o nejnižší hodnoty za posledních 5 let. Také bezpečnostní situace v Bagdádu se zlepšuje. Mnoho ulic bylo znovu otevřeno, přičemž mnohé z nich byly uzavřeny od invaze v roce 2003. Ve městě byl také zaznamenán pokles teroristických útoků. V Bagdádu klesl počet útoků z průměrných 11,6 útoků denně v lednu 2016 na 2,6 útoků denně v červnu 2017. Navzdory zlepšené bezpečnostní situaci pokračoval IS v útocích na město z venkovských oblastí, v tzv. „Bagdádském pásu“, kde jsou stále přítomny spící buňky IS. Útoky jsou ale příležitostné a málo úspěšné. Sporadické sebevražedné útoky se zaměřovaly především na šiitské čtvrti a vojenské cíle jako jsou kontrolní stanoviště. Dále útoky IS cílí zejména na obchody a trhy, kde je velká koncentrace lidí. Dne 26. 3. 2018 zveřejnila televize Al-Sumaria zprávu o pokroku dosaženém v oblasti bezpečnosti a městské obnovy ve městě Bagdád. Od té doby, co se bezpečnostní situace v Bagdádu již v roce 2013 začala zlepšovat, bylo z ulic odstraněno 70 tisíc betonových bloků a bezpečnostní síly znovu otevřely 900 hlavních a vedlejších ulic. Dále bylo zrušeno 281 kontrolních míst, z nichž přibližně polovina za poslední 2 roky. Snížil se počet bombových útoků, bezpečnostní složky se snaží zajišťovat bezpečnost v oblasti bagdádského pásu a likvidovat spící teroristické buňky.

Bezpečnostní situace v Bagdádu zůstává obecně dobrá, přičemž ale stále existuje možnost nárůstu nestability kvůli neustálému přílivu IDPs a blízkosti méně stabilních oblastí v jiných provinciích Iráku.

34. *Podle nejaktuálnější Informace OAMP – Situace etnických a náboženských menšin, Bezpečnostní situace, Návraty ze dne 18. 3. 2019 Irák po osvobození Mosulu a dalších měst a menších obcí na začátku prosince 2017 ohlásil definitivní porážku IS. Přestože v průběhu roku 2017 počet teroristických útoků klesl, IS si udržovalo dostatečnou operativní sílu k provedení několika rozsáhlých útoků v iráckých městech mimo hlavní zóny konfliktu. Schopnost IS provádět teroristické útoky je však po jeho porážce výrazně omezena. Bezpečnostní podmínky v zemi se zlepšily, aktuální zůstávají etnické, náboženské, regionální a kmenové otázky, i problémy týkající se ekonomických rozdílů a nevyváženosti přírodních zdrojů. Vnitřně vysídlené osoby se vracejí domů ve větších počtech, v oblastech osvobozených od IS je však potřeba rozsáhlá rekonstrukce. Irácké bezpečnostní složky nadále zasahují proti zbytkům bojovníků IS v oblastech guvernorátů Anbár, Niniwe, Saladdín, Dijála a Kirkúk. Zbytky bojovníků IS se také soustřeďují v odlehlých oblastech poblíž hranice se Sýrií a v oblasti Badoush mezi městy Tel Afar a Mosul, dále v Havídži, Kirkúku a v horách Hamreen, která se rozprostírají nad oblastmi Dijála, Kirkúk a Saladdín. IS se dále nachází v zóně podél irácko-iránské hranice, včetně oblasti Iráckého Kurdistanu. Primárním cílem IS jsou irácké bezpečnostní síly (ISF) a ozbrojené milice (PMU) a do jisté míry i vládní úředníci. IS má po své porážce v Iráku ještě asi 17 tisíc bojovníků, kteří již ale plně neovládají žádné území, ale snaží se v Iráku vyvinout tajnou síť a soustředí se na lokální operace. Po porážce IS se pozornost Irácké vlády přesouvá k dalším otázkám, jako jsou lidská práva, humanitární situace a hrozby terorismu. Přestože po celý rok 2018 probíhala rekonstrukce oblastí osvobozených z pod kontroly IS, zůstaly na konci roku 2018 téměř 2 miliony Iráčanů vnitřně vysídleno a hrozba terorismu přetrvávala. I po pádu IS se mnoho šíitských muslimů a náboženských menšin, které IS donutil k vysídlení, stále nemohou vrátit do svých domovů z bezpečnostních i ekonomických důvodů. V prosinci 2018 se přibližně 4 miliony Iráčanů, vysídlených od roku 2014 díky působení IS, vrátilo do svých domovských regionů, zatímco dalších 1,9 milionu zůstalo vnitřně vysídleno. Pokračující vzestupný trend návratů, zejména do guvernorátů Ninive, Anbár, Saladdín a Kirkúk, je vysvětlován zlepšením bezpečnostní situace, přestože dochází k sekundárnímu posunu. Zatímco se vnitřně vysídlené osoby (IDPs) do guvernorátů Kirkúk a Ninive vrací, někteří vysídleni se do své oblasti původu vrátit nemohou. Velmi málo IDPs se vrátilo do okresu Sindžár a západní části Mosulu. Iráčané, kteří byli vnitřně vysídleni kvůli konfliktu s IS, musí projít řadou složitých procedur, aby dosáhli své oblasti původu. K bezpečnostní situaci v guvernorátu Diyala zpráva uvádí, že IS zde ztratil koncem ledna 2015 kontrolu nad vesnicemi a městy, většina operací se poté přesunula do venkovských horských oblastí Hamrín, kde má IS své úkryty. V současné době obecně platí, že IS již nekontroluje žádnou oblast guvernorátu Diyala a jeho vliv je zde slabý. Přítomnost PMU omezuje schopnost IS páchat útoky, přesto zde stále existují ojedinělé buňky IS, které operují především v noci. Stejně jako ve zbytku země počet civilních obětí v roce 2018 i v guvernorátu Diyala oproti předchozímu roku klesl, a to i přesto, že po stažení kurdských jednotek v roce 2017, dochází k zastrašování a ojedinělým útokům ze strany zbývajících bojovníků IS. Riziko útoků IS přetrvává zejména v odlehlých horských oblastech, kde jsou vládní síly přítomné jen v malém množství, naopak bezpečnostní situace je lepší ve městech, která jsou lépe chráněna.*

35. *Dle informace ČTK ze dne 18. 12. 2018 je bezpečnostní situace v Iráku zralá pro návrat uprchlíků. Německý ministr zahraničí při své prosincové návštěvě Iráku oznámil, že rok po*

pádu teroristické organizace Islámský stát se bezpečnostní situace zlepšila natolik, aby se mohli do země začít z Německa vracet uprchlíci. Netýká se to jen Bagdádu, ale i podstatné části této země, citovala ministra agentura DPA. Také irácký ministr Muhammad Alí Hakím vyzval své krajany v Německu k návratu do vlasti. Bezpečnostní situace v zemi je podle něj „excelentní“.

36. Se zřetelem k těmto informacím nemůže krajský soud souhlasit s žalobním tvrzením, že žalovaný svým rozhodnutím porušil ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu, neboť by mu v případě návratu do země původu hrozilo nebezpečí vážné újmy spočívající ve vážném ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
37. Z uvedených zpráv o zemi původu tedy vyplývá, že se země původu žalobce nenachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Zároveň z průběhu správního řízení i z výpovědi žalobce je nepochybné, že se jedná o civilistu. Bezpečnostní situace v Iráku s ohledem na citované zprávy žalovaným není ideální, a to v důsledku donedávna proběhlého ozbrojeného konfliktu s Islámským státem. Je nepochybné, že tento konflikt bude mít na zemi negativní dopady ještě řadu dalších let, ostatně jako každý ozbrojený konflikt. Dílčí zprávy o zemi původu žalobce dokládají občasně teroristické útoky proti bezpečnostním složkám i civilnímu obyvatelstvu. Tyto projevy terorismu není však možné hodnotit jako svévolné – nerozlišující násilí představující pro žalobce vážné a individuální ohrožení jeho života nebo tělesné integrity v důsledku vnitřního ozbrojeného konfliktu v zemi původu. V případě žalobce tak nebyl naplněn ani jeden bod z třístupňového testu dle výše zmiňovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 25/2008-68.
38. K jinému stanovisku soud nedospěl ani poté, kdy ve věci nařídil ústní jednání, u něhož žalobce uvedl, že z Iráku odešel již před 16 lety, nejprve odešel do Sýrie, kde žil 10 let a poté již žil v České republice. Odcházel tedy v roce 2003, a to z důvodu špatné bezpečnostní situace v Iráku. V té době tam docházelo k zabíjení vojenských důstojníků, válečných pilotů i vědců, docházelo k pronásledování ze strany milicí a vláda neměla situaci ve svých rukou. Žalobce sám byl tehdy také pronásledován, protože byl zaměstnancem vládní organizace, a to tajné zpravodajské služby. Pronásledování spočívalo v tom, že 3x do jeho bytu „vpadla“ milice, dokonce tato založila požár v cestovní kanceláři, kterou žalobce vlastnil a která zprostředkovávala turistům cesty mezi Amánem a Sýrií, žalobci zapálili také auta a autobusy, které k těmto cestám používal. Ze Sýrie pak odešel také z bezpečnostních důvodů, protože je tam válka, měl tam také cestovní kancelář, kterou mu rovněž zlikvidovali, současně i s bytem, na který spadlo 15 bomb. Ze Sýrie nejprve odešel do Švédska a odtud byl dopraven do České republiky z důvodu „otisků prstů“.
39. Dále uváděl, že ani v současné době se nemůže do Iráku vrátit, a to rovněž z důvodu špatné bezpečnostní situace. Sdělil, že skutečnosti, které uvádí ohledně bezpečnostní situace žalovaný ve svém rozhodnutí, nejsou pravdivé. Z aktuálních zpráv např. vyplývá, že za poslední dva měsíce bylo v Iráku 500 mrtvých a 2 000 zraněných osob, všude se pohybují milice, vláda situaci nemá v rukou a o ničem nerozhoduje, ze všech světových televizních kanálů se toto dá zjistit. Je tedy přesvědčen, že i soudu je situace obecně známa. Na území Iráku se pohybují iránské milice v důsledku stálého válečného konfliktu mezi Irákem a

Iránem. Věc shrnul tak, že bezpečnostní situace v Iráku je úplně stejná jako v době, kdy byla žalobci poskytnuta doplňková ochrana, tedy v ničem se nezlepšila. Po porážce Islámského státu rozhodně není bezpečnostní situace v Iráku v ničem lepší, vše má v rukou milice, v Iráku nefunguje zdravotnictví, sociální služby, dochází k častému vypínání elektřiny. Dále pak uvedl, že v době, kdy žil v Iráku, byl členem tajné zpravodajské služby, a kdyby se nyní do Iráku musel vrátit, milice by se ho snažily zabít. Situace by mohla být v Iráku po svržení Islámského státu lepší, to by ovšem musela řádně fungovat vláda, zajišťovat pro lidi pořádek, odstraňovat chaos, krádeže a chránit základní práva běžných občanů. Tak tomu však v Iráku není. Dále uvedl, že vše, co si vybudoval za 63 let svého života, bylo v Iráku zničeno, ať už se to týká jeho bytu, obecně rodinného i pracovního života, neboť i to, co vybudoval pracovně, bylo vše zničeno. Do Evropy s rodinou přijel proto, že zde hledali bezpečné místo pro život.

40. U jednání soudu zástupce žalovaného sdělil, že odkazuje na odůvodnění svého rozhodnutí a vyjádření k žalobě, má za to, že skutkový stav, včetně aktuální bezpečnostní situace v Iráku řádně zjistil, přičemž v tomto směru odkázal na zprávy, z nichž vycházel ohledně bezpečnostní situace v Iráku v současné době. Žalovaný nepopírá, že žalobce se na území České republiky adaptoval, nicméně toto nestačí k udělení nebo prodloužení doplňkové ochrany. Má za to, že žalobce, pokud chce na území České republiky setrvat, musí využít institutů, které nabízí zákon o pobytu cizinců č. 326/1999 Sb.
41. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že ani poté, kdy v průběhu soudního řízení se k věci vyjádřil podrobně žalobce, se nic na zjištěném skutkovém stavu ze strany žalovaného nezměnilo, soud se stanoviskem žalovaného ohledně zjištěného skutkového stavu ztotožňuje a poukazuje na to, že ani žalovaný neuvádí z aktuálních zpráv, které získal a citoval, že by na území Iráku byla bezpečnostní situace již naprosto v pořádku, nicméně poté, kdy byl poražen Islámský stát se bezpečnostní situace v Iráku výrazně zlepšila, a to i v oblasti provincie Diyala, která, jak ze zpráv vyplývá, je plně pod kontrolou iráckých úřadů a bezpečnostních složek a irácká vláda neúspěšně žadatele o azyl, kteří se navrací ze zahraničí, žádným způsobem neznevýhodňuje.
42. Soud tedy musí pouze zopakovat, že z předložených zpráv vyplývá, že Irák se nenachází v situaci mezinárodního nebo vnitřně ozbrojeného konfliktu.
43. Žalobce také poukazoval u Krajského soudu v Brně na to, že před odchodem z Iráku byl členem tajné zpravodajské služby, že na jeho osobu vydán dokonce zatýkácí rozkaz, takže je vysoce pravděpodobné, že po návratu do Iráku by ho milice zabily.
44. Soud uvádí, že k žalobě žalobce doložil zatýkácí rozkaz přetlumočený do češtiny. Z českého překladu vyplynulo, že na žalobce byl v Irácké republice 16. 6. 2009 vydán zatýkácí rozkaz, který se dal na vědomí soudním orgánům a policií. Na tomto místě pak soud uvádí, že důkaz uvedeným „zatýkáčím rozkazem“ z 16. 6. 2009 neprováděl. Tuto listinu soud nepokládá za listinu věrohodnou, a to proto, že se nejedná o žádný originál uvedené listiny ani ověřenou kopii, jedná se pouze o prostou kopii „nějakého“ dokladu a soud tento „zatýkáčím rozkaz“ pokládá pouze za listinu, o níž vůbec neví, jak se do rukou žalobce dostala, když byla vydána 16. 6. 2009, tak jak ze zatýkáčím rozkazu vyplývá, tedy v době, kdy žalobce již na území Irácké republiky nežil. Navíc o tomto „zatýkáčím

rozkazu“ v průběhu správního řízení ohledně žádosti o prodloužení doplňkové ochrany v pohovoru vůbec nehovořil, žádný takovýto „zatýkácí rozkaz“ správnímu orgánu nepředložil. Pokud by opravdu zatýkácí rozkaz na žalobce existoval od roku 2009, jednalo by se o důležitou skutečnost pro posuzování situace žalobce při jeho návratu do Iráku a zajisté by takovýto důkaz, pokud by existoval v originále nebo ověřené kopii správnímu orgánu žalobce předložil, zvláště za situace, kdy žalobce, jak zdůrazňoval, má obavy při návratu do Iráku ze zatčení a dokonce možného zabití ze strany milicí.

45. Soud má pak za to, že se žalovaný také řádně vypořádal s žalobní námitkou žalobce., který tvrdil, že jako sunnita v případě návratu do vlasti měl potíže, neboť v Iráku dochází k etnickým čistkám, jejichž cílem jsou všichni sunnité.
46. Žalobce toto tvrzení ničím nedokládá, soud ho pokládá za tvrzení účelové a souhlasí s žalovaným, že tímto tvrzením chtěl žalobce svému azylovému příběhu dodat větší intenzity. Žalovaný však z informačních zdrojů ví, že irácká ústava zaručuje svobodu vyznání a ze strany státních orgánů k žádnému pronásledování sunnitů nedochází.
47. Pokud pak jde o tvrzení žalobce, že tento má také zdravotní problémy, i touto otázkou se žalovaný zabýval dostatečně. Žalobce v tomto směru nepředložil žádný důkaz o tom, že by měl nějaké vážnější zdravotní problémy, byl kvůli tomu v České republice léčen s tím, že jeho případný zdravotní problém by se v zemi jeho původu nedal řešit. Soud tedy shrnuje, že žalobce neprokázal, že by měl nějaké závažnější zdravotní problémy neřešitelné v Iráku.
48. Pokud pak žalobce uvádí, že žalovaný nepřihlédl k jeho rodinným vazbám na území České republiky, kde žije jeho manželka a zletilý syn, který zde studuje na lékařské fakultě, a oba zde pobývají na základě udělené doplňkové ochrany, soud uvádí, že žalobci i přes výše uvedenou skutečnost nic nebrání v tom, pokud by zde chtěl se svými rodinnými příslušníky zůstat, aby si vyřídil nějakou formu pobytového oprávnění, ovšem na základě zákona o pobytu cizinců č. 326/1999 Sb.
49. Soud tedy považuje za nedůvodné všechny žalobní námitky žalobce, ať už se týkají příslušných ustanovení zákona o azylu či porušení ust. § 3 či § 68 odst. 3 správního řádu. Dle názoru soudu si žalovaný opatřil dostatek aktuálních informací o bezpečnostní a politické situaci v Iráku a provedl podrobný pohovor k důvodům této žádosti. Zajistil tedy vyčerpávající informace o zemi původu žalobce a na veškerá skutková zjištění učinil příslušné právní závěry, které v odůvodnění svého rozhodnutí dostatečně rozvedl, včetně závěru o neexistenci ozbrojeného konfliktu v Iráku.
50. Vzhledem k uvedenému soud konstatuje, že bylo prokázáno, že okolnosti, které vedly k udělení doplňkové ochrany, zanikly, nebo se změnily do té míry, že jí již není zapotřebí. Dle krajského soudu žalovaný přihlédl ke všem zjištěným okolnostem, které jsou relevantní pro posouzení věci.
51. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), jak je ve výroku I. uvedeno.

52. Soud zde pak ještě podotýká, že stejný názor, jako Krajský soud v Brně, zaujal i Nejvyšší správní soud např. v rozhodnutí č. j. 10 Azs 135/2019-31, kdy posuzoval také případ týkající se prodloužení doplňkové ochrany občana z Iráku, když ve věci rozhodoval 26. 6. 2019 a soud z tohoto rozhodnutí cituje následující:
53. „*Institut prodloužení doplňkové ochrany je založen na klauzuli rebus sic stantibus, tedy jestliže se situace nezmění. V prodlužovacím řízení se zejména posuzuje, zda a jak se změnily okolnosti, jež vedly k původnímu udělení doplňkové ochrany. Tehdejší skutkový stav se konfrontuje s aktuální situací v zemi původu cizince. Rozhodnutí žalovaného a napadený rozsudek nejsou nepřezkoumatelné. Na základě podkladů obsažených ve spise totiž žalovaný pečlivě – v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu – vysvětlil, že i navzdory tomu, že Irák stále sužuje poválečná situace, nebylo na místě doplňkovou ochranu prodloužit. Mezinárodní ochrana je výjimečným právním institutem, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoliv negativními vlivy v zemi jeho původu. Žalovaný srozumitelně vysvětlil, jak se změnily okolnosti, které vedly k původnímu rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany. Podstatné informace ze zpráv o Iráku vztáhnul ke stěžovatelské situaci. V otázce skutkového stavu NSS uvádí, že požadavky na podklady pro rozhodnutí žalovaného se zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. j. 1825/2009 Sb. NSS. Dle něj musí být podklady 1) relevantní, 2) důvěryhodné a vyvážené, 3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a 4) transparentní a dohledatelné. Jak správně uvedl již krajský soud, podklady rozhodnutí, ze kterých žalovaný vycházel, tyto požadavky splňují. NSS se bezpečnostní situací v Iráku po pádu tzv. Islámského státu podrobně zabýval v rozsudku ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 Azs 389/2018-38, bod 11 a násl. Stěžovatel svou situaci dostatečně neindividualizoval, zejména neuvedl, proč by mu – na rozdíl od jiných osob – hrozilo v případě návratu do země skutečné nebezpečí vážné újmy. V současnosti ho sunnitské vyznání od ostatních Iráčanů téhož vyznání nijak neodlišuje.*
54. Soud uvádí, že skutečnosti v tomto rozhodnutí uvedené lze beze zbytku vztáhnout i na nyní posuzovaný případ žalobce, kdy skutkový stav byl bezpečně zjištěn, nebylo prokázáno, že žalobce by měl na rozdíl od jiných občanů Iráku jiné postavení, neboť soud vzal jeho tvrzení o zatýkacím rozkazu z roku 2009 za ryze účelové, a to z důvodů, které v odůvodnění rozsudku již uvedl.
55. Soud tedy konstatuje, že bylo prokázáno, že okolnosti, které vedly k udělení doplňkové ochrany, zanikly, nebo se změnily do té míry, že jí již není zapotřebí.
56. Pokud pak jde o náklady řízení, rozhodnutí je odůvodněno ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.
57. Ve věci byla ustanovena tlumočnice z jazyka arabského, které náleží odměna za tlumočení. Tlumočnice byla přítomna u tří soudních jednání a to 18. 12. 2019, kdy jednání proběhlo od 9:00 hod. do 10:30 hod., dále u jednání 29. 1. 2020, kdy jednání trvalo od 9:30 hod. do 10:20 hod. a u jednání dne 5. 2. 2020, kdy došlo k vyhlášení rozsudku a jednání trvalo od 10:30 hod. 10:45 hod.

58. Za provedené tlumočnické úkony tedy tlumočníci náleží odměna dle § 17 odst. 1, položka 1, 100 – 350 Kč (soud přiznal s ohledem na tlumočení z arabského jazyka do češtiny a opačně 350 Kč za 1 hodinu) a to celkem za 4 hodiny (jedná se i o částku 350 Kč za každou započatou hodinu), tj. 1 400 Kč + jízdné na cestě k soudu a zpět do místa bydliště tlumočnice městskou hromadnou dopravou a to celkem 3x 70 Kč, celkem 1 610 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 5. února 2020

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. Z.